

спрямоване на вивчення впливу анатомічної будови на біологічну, тому підлітки звертаються до телебачення і відеопродукції, щоб більше довідатися про соціальні чи міжособистісні аспекти стосунків [4].

Таким чином, до початку підліткового віку на перегляд телевізійних програм у дітей іде менше часу, ніж раніше. Їхні інтереси в цьому віці стосуються питань незалежності, сексу, романтичних стосунків. Підлітки віддають перевагу музичним передачам, трилерам (особливо хлопчики), фільмам еротичного і навіть порнографічного змісту. Вони більше сумніваються в реальності телевізійного змісту і менше ідентифікують себе з телегероями. Тих, хто продовжує вірити в реальність телевізійного змісту й ідентифікувати себе з героями, небагато, але саме вони більш схильні до агресивних дій. Здатність до абстрагування і міркування на вищому рівні, а також тенденція до непокори формальним авторитетам можуть сприяти виникненню в підлітків бажання імітувати деякі види телевізійної агресії, злочинів і суїцидальних спроб. Виділяють основні ефекти впливу телевізійного насильства на дітей: вони можуть ставати менш чуттєвими до болю і страждань інших; діти з великою часткою імовірності можуть поводитися агресивно і завдавати болю іншим людям; діти можуть відчувати більше страху перед навколишнім світом. Сцени насильства на телебаченні відіграють важливу роль, тому що вони передають досвід поведінки в соціумі і призводять до того, що світ сприймається як поганий і небезпечний. Для жінок виявлений зв'язок між переглядом по телебаченню сцен з переслідуванням і страхом перед навколишнім світом. Також було виявлено, що багато хто з тих, хто проводить більше часу біля телевізора, характеризують навколишній світ як поганий, небезпечний. Ця оцінка у свою чергу робить таких глядачів більш відчуженими і викликає в них зневіру; діти, що часто спостерігають насильство по телевізорі, схильні вважати, що агресія є успішним і прийнятним способом досягнення цілей і рішення проблем. Вони в меншій мірі віддають перевагу креативним, природним способам вираження почуттів, подолання гніву і досягнення самоконтролю.

Література:

1. Бугера О.І. Вплив ЗМІ на процес формування особистості неповнолітнього (за матеріалами соціологічного дослідження) // Підприємництво, господарство і право. – 2004. – № 6. – С. 117 – 120.
2. Бугера О.І. Засоби масової інформації як один з чинників впливу на протиправну поведінку неповнолітніх // Матеріали V Міжнародної наукової конференції студентів та молодих учених „Політ 2005”. – Київ: Національний авіаційний університет, 2005. – С. 532.
3. Гусейнов А.А. Понятие насилия //Толстой и современный мир. Тула: Изд-во Тул. гос. пед. ун-та, 1998.
4. Фурманов И.А. Агрессие и насилие,диагностика, профилактика и коррекция.- СПб.-2007.

УДК 378.03+796.01

О.В. Охріменко

ФОРМУВАННЯ ЕСТЕТИКИ РУХІВ У ПРОЦЕСІ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ СТУДЕНТІВ ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ

Анотація. У статті розкривається зміст і особливості формування естетики рухів, теоретично обґрунтовується і експериментально перевіряються технології і

педагогічні умови, що забезпечує ефективне формування естетики рухів в процесі фізичного виховання студентів вищих навчальних закладів.

Анотація. В статті розкривається содержание и особенности формирования эстетики движений, теоретически обосновываются и экспериментально проверяются технологии и педагогические условия, что обеспечивает эффективное формирование эстетики движений в процессе физического воспитания студентов высших учебных заведений.

Annotation. The article runs about the maintenance and features of the formation of aesthetics of motions. In this article the technologies and pedagogical conditions are theoretically grounded and experimentally checked up, that actually provides the effective formation of aesthetics of motions in the process of physical education of students in the higher educational establishments.

Актуальність. Розвиток сучасної Української держави, її багатонаціональної спільноти, входження цієї спільноти в систему цивілізованої співдружності визначним чином залежить від того, наскільки кожен студент вищого навчального закладу педагогічного спрямування буде готовий до здійснення зазначених процесів [1]. У зв'язку з цим особливої актуальності набуває проблема формування естетики рухів у процесі фізичного виховання студентів вищих навчальних закладів.

Фізичне виховання є соціальною структурою, функціонування елементів якої підпорядковане фізичному вдосконаленню населення країни. Разом з тим дуже важливо, що в процесі фізичного виховання, як і в будь-якому цілісному педагогічному процесі, вирішуються не тільки завдання, що замикаються на особливостях окремого виду виховання, але і загальні завдання, що простежуються і в соціальній системі виховання в цілому. Єдність фізичного і духовного розвитку людини, що виражається, окрім всього іншого, в тому, що нормальний розвиток особистості неможливий без рухової діяльності і що вона набуває значення одного з найдієвіших факторів справжнього людського розвитку лише при умові одухотворення, об'єктивно визначає взаємозв'язок всіх видів виховання, в тому числі фізичного, розумового, морального, естетичного.

Водночас у сучасному молодіжному середовищі спостерігається негативне ставлення до фізичного виховання. І цей факт наводить на дуже важливі і хвилюючі роздуми, оскільки на даний момент спостерігається різке погіршення стану здоров'я молоді.

Цілеспрямоване фізичне виховання студентів у вищих навчальних закладах педагогічного спрямування дозволяє здійснювати розвиток особистості студента у відповідності з вимогами сучасної культури суспільства, тому що в даній сфері соціально необхідної діяльності не тільки ставляться завдання тілесного розвитку і фізичної підготовки молоді людини, але й виконуються замовлення суспільства у сферах ідеології, економіки, науки, освіти, виховання та в інших сферах духовного життя суспільства [2].

Сьогодні обговорюється концепція, згідно з якою фізична культура розглядається, як сукупність краси рухів (естетики рухів), культури статури та культури фізичного здоров'я [3-5].

Однак усі вчені, що вивчали питання фізичної культури, не досліджували аспекти формування естетики рухів взагалі й у студентів вищих навчальних закладів зокрема. Тому виявлення основних компонентів естетики рухів посідає важливе місце в системі особистісних цінностей, а також у плані добору засобів, методів і технологій її

формування, що буде сприяти ефективнішому процесу фізичного виховання студентів вищих навчальних закладів.

Варто відзначити, що механізм формування естетики рухів особистості в умовах вищих навчальних закладах раніше спеціально не вивчався. Не розглядалися загальноструктурні структурні параметри підготовки фахівців.

Досі немає конкретизації суті даного поняття, не визначений конкретний зміст естетики рухів у процесі фізичного виховання студентів вищих навчальних закладів.

Аналіз результатів науково-педагогічних досліджень й практичного досвіду підготовки студентів ВНЗ до професійної діяльності дозволив виявити протиріччя, які об'єктивно мають місце у системі виховання ВНЗ.

- протиріччя між необхідністю реалізації фахівцем різноманітних і складних професійних функцій та відсутністю цілісної системи підготовки випускників ВНЗ до їх виконання;
- протиріччя між масово-репродуктивною підготовкою бакалавра, фахівця у ВНЗ та необхідністю у підготовці молодого фахівця, який володіє прийомами прогнозування, моделювання, конструювання та відновленням нових педагогічних систем й процесів;
- протиріччя між потребою у підготовці молодого фахівця до формування естетики рухів й відсутністю методик й технологій формування у студентів основ естетики рухів.

Об'єкт і предмет дослідження: технологія формування естетики рухів у процесі фізичного виховання студентів вищих навчальних закладів.

Мета дослідження полягає в розкритті змісту і особливостей формування естетики рухів, теоретичному обґрунтуванні і експериментальній перевірці технології і педагогічних умов, що забезпечує ефективне формування естетики рухів в процесі фізичного виховання студентів вищих навчальних закладів.

Завдання дослідження:

1. На основі аналізу філософської, психолого-педагогічної, культурологічної літератури та літератури з теорії й методики фізичного виховання визначити змістовну сутність естетики рухів. Удосконалення знань студентів у галузі краси рухів.
2. Теоретично обґрунтувати модель формування естетики рухів студентів ВНЗ й педагогічні умови її функціонування.
3. Визначити стан естетики рухів студентів вищих навчальних закладів.
4. Розробити експериментальну програму й методику формування естетики рухів студентів вищих навчальних закладів.
5. Експериментально перевірити ефективність технології формування естетики рухів студентів вищих навчальних закладів на заняттях з фізичного виховання.

Результати дослідження та їх обговорення.

Проаналізувавши педагогічний процес організації фізичного виховання в різних вищих навчальних закладах, зокрема у Черкаському національному університеті ім. Б. Хмельницького, ми дійшли висновків, що питання формування естетики рухів студентів не піднімається, засоби цілеспрямовано не визначаються. З отриманих даних ми зробили висновок, що естетика рухів – це не вузько профільююче поняття, що розглядається у межах окремих компонентів виконавської майстерності.

Далі було проведено анкетування з метою виявлення мотивів відвідування занять фізичного виховання у вищому навчальному закладі.

У результаті проведеного дослідження ми виявили найбільш значимі з них:

- зміцнення здоров'я (75,0%);
- формування красивої постави та ходи (72,1%);
- вміння красиво рухатися та танцювати (55,3%);
- отримання заліку (41,3%);
- досягнення спортивних результатів (14,4%).

Як бачимо студенти бажають бути здоровими, мати гарну поставу та ходу, навчитися пластично, красиво, виразно рухатися. Імовірно, це слід враховувати при складанні програм і плануванні навчальних занять, орієнтуючи їх на підбір засобів та методів, які несуть у собі естетичну направленість.

Задля отримання заліку приходять на заняття 41,3% студентів, однак наявність цього відсотку говорить про те, що існує ряд пробілів у проведенні занять. Очевидно, вони представляють собою недостатню інформованість в отриманні педагогічного матеріалу, а також відбиваються застарілі форми проведення їх. Усе це й спричиняє виникнення небажання відвідувати цю навчальну дисципліну.

Для того щоб обґрунтувати і конкретизувати уявлення, з'ясувати суть, зміст, визначити стан та особливості процесу формування естетики рухів, була розроблена комплексна анкета. В анкетуванні взяли участь 34 викладача та 353 студенти Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького

Систематизуючи отримані дані відповідей викладачів, ми дійшли висновку, що 98,2% вважають, що формування естетичної культури є дуже важливим, оскільки естетика рухів є таким компонентом, який гармонізує в людині фізичне й духовне, хоча б з того погляду, що викладач повинен удосконалюватися.

Естетика рухів окреслює реальні межі об'єктивного простору, кола предметних інтересів, роблячи людину, фахівця всебічно і гармонійно розвиненою, красивою духом і тілом у єдності інтелектуального, соціально-психологічного, рухового компонентів.

Викладачі схиляються до думки, що формувати естетику рухів необхідно засобами фізичного виховання з естетичною та оздоровчою спрямованістю, такими, як аеробіка, фітнес, спортивні ігри, східні єдиноборства. Викладачі розуміють, що через фітнес та різноманітні види аеробіки можна швидше прищепити студентів естетичне почуття, хоча це не говорить про те, що за допомогою інших видів фізичного виховання (легкої атлетики, гімнастики) неможливо припинити естетику рухів.

Підбиваючи підсумки відповідей студентів, можна зробити висновки, що:

- заняття з фізичного виховання сприяють покращенню здоров'я (83,2%);
- між фізичним розвитком людини та її духовним станом існує гармонія (53,9%);
- щоб виглядати духовно і фізично красиво, треба мати впевненість у собі (58,4%), міцне здоров'я (45,7%), психологічний стан (43,0%).

На питання, якими засобами фізичного виховання хотіли б займатися для поліпшення фізичного стану в гармонії з духовним, студенти відповіли: аеробіка (31,7%), спортивні ігри (23,4%), фітнес (47,7%), бодібілдинг (24,9%), східні єдиноборства (25,5%).

Як бачимо з відповідей студентів, найбільш популярними та цікавими виявилися ті види фізичних вправ, які несуть у собі естетичну спрямованість, та спортивні ігри, що передбачають як естетичну красу, так і тісне спілкування як із суперником, так і з членами своєї команди: аеробіка, фітнес, спортивні ігри, бодібілдинг, східні єдиноборства.

Практика сьогодення, практика сучасності сама висуває необхідність впровадження в навчальний процес тих засобів, які цікаві студентам. А цікавість пов'язана з їх плідним впливом на організм як збалансовану єдність внутрішнього та зовнішнього. На основі всього цього можна констатувати, що:

- це питання вирішується недостатньо;
- немає технологій;
- немає чіткого набору засобів, дозування;
- немає моделей формування естетики рухів.

Висновки. Проаналізувавши загальнонаукову та педагогічну літературу ми сформулювали ряд висновків. Усі вчені, що вивчали питання фізичної культури, не досліджували аспекти формування естетики рухів взагалі й у студентів вищих навчальних закладів зокрема. Вивчення механізму формування естетики рухів особистості в умовах ВНЗ раніше не проводилося. Виявлення основних компонентів естетики рухів займає важливе місце у системі особистісних цінностей, а також засобів, та методів їх формування і буде сприяти більш ефективному процесу фізичного виховання студентів вищих навчальних закладів. Таким чином, формування естетики рухів як насущної потреби студента ВНЗ робить усе більш необхідним дослідження її глибинної сутності. Проблему формування естетики рухів можливо плідно вирішити тільки на основі ідеї єдності та взаємозумовленості соціально і біологічного, духовного й тілесного начал.

Література:

1. Рудь М.В. Формування громадських якостей старшокласника у навчально-виховному процесі загальноосвітньої школи (в умовах полікультурного регіону): Автореф. Дис....канд.пед.наук. – Луганськ, 2002. –с.1.
2. Марченко О.Ю. Необхідність фізичної культури у формуванні особистості студента. Матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції “Динаміка наукових досліджень’ 2003” Том 7. Фізична культура і професійний спорт. – Дніпропетровськ: Наука і освіта, 2003. – с.38.
3. Лубышева Л.Н. Концепція формування фізической культури человека. – М: ГЦОЛИФК, 1992. – 120с.
4. Столяров В.И., Лубышева Л.И. Разработка концепции физической культуры // Теория и практика физической культуры. – М., 1998. – № 5. – С. 11-15.
5. Столяров В.И., Сараф М.Я. Эстетические проблемы спорта. М.: ГЦОЛИФК, 1982., с.16.

УДК 371.134:373.3:[371.311.3/4]

Н.О. Павленко

ЗМІСТОВИЙ КОМПОНЕНТ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ ДО ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ ПЕДАГОГІЧНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Анотація У статті охарактеризовано змістовий компонент підготовки майбутнього вчителя початкових класів до використання інтерактивних педагогічних технологій; конкретизовано знання і вміння педагогів, необхідні для ефективної реалізації інтерактивного навчання у початковій школі.